

at disse 2 Hovedbaner, den ene paa Østfiden og den anden paa Vestfiden. — enten igjennem Kjøbstæder eller dog saa nær som mulig ved dem, da Kjøbstæderne ligge i de frugtbareste Egne og alle Veie samles i dem, saa at de ere at ansee som Knudepunkterne — burde forbindes med en Tvarbane. Jeg vil imidlertid villig indrømme, at ligesom der kan være Tvivl om, hvilken af de 2 Længdebener, den østlige eller den vestlige, der skulde gives Fortrinnet med Hensyn til Tiden for Anlægget, kan det ogsaa være tvivlsomt, om ikke Tvarbanen maaskee burde gaae forud for Længdebanelen — i det mindste vil jeg indrømme, at der kan tale Meget for den Mening, som fremsettes fra den Side, der holder paa Tvarbanen. Det er ialtsald klart, at naar der kommer en saadan Tvarbane som den, Regjeringen har foreslaaet, maa nødvendigviis Længdebanelen følge derefter. Jeg havde ganske vist hellere seet, at Regjeringens Udkast var kommet til os i uforandret Skikkelse, end som det nu foreligger, og jeg vil indrømme, at dette tildeels ligger i den Anskuelse hos mig, at jeg betragtede det som et Barstel om at faae Længdebanelen saameget tidligere. At denne Tvarbane ingen almindelig Interesse skulde have for Jylland, troer jeg dog ikke, man kan sige. Man kunde da ogsaa sige, at Længdebanelen heller ikke vilde have nogen almindelig Interesse for Jylland, da det kommer an paa, hvormange Menneker der komme til at benytte den, og det maa staae i Forhold til Banens Længde og Udstrækning. I alle Tilfælde forekommer det mig, at den Tvarbane, der her foreligger, er langt at foretrække for en Længdebane op ad Jyllands Høiberyg eller i den meest ufrugtbare Deel af Jylland, selv om den førte til Frederikshavn, hvilket jeg anseer som en Nødvendighed for en Længdebane; en saadan Længdebane kan jeg paa ingen Maade give min Stemme til. At intet Væsentligt skulde blive transporteret paa den Tvarbane, som her foreligger, fra det vestlige Liimfjordsbælte, Øst paa til Aarhus og maaskee videre til Hovedstaden, troer jeg neppe er rigtigt. Der er ikke saa mindre Fartøier, der udføre Producter fra disse Egne til Kjøbenhavn; det er sjældent, at der ikke skulde ligge flere mindre Skibe, som

fare fra de vestlige Egne navnlig fra det vestlige Liimfjordsbælte her i Havnen. Ogsaa jeg troer, at det vilde være meget beklageligt, hvis man her ikke vilde gaae ind paa en Tvarbane. Jeg troer, at det vilde bevirke, at hele Sagen om Jernbaner i Jylland vilde blive skudt ud i en meget lang Fremtid, og navnlig vilde jeg ansee det for yderst uheldigt, om man vilde udsætte denne Sag, indtil man fik den Længdebane, der nu er i Slesvig, forfat til Nørrejyllands Grænse.

Talng: Med Hensyn til det Foredrag, som den ærede 1ste Landsthingsmand for 10de Kreds (Lüttichau) har holdt i denne Sag, kan jeg ganske henholde mig til den ærede Minister og til den ærede 5te Landsthingsmand for 9de Kreds (Dahl). Det er allerede af dem modtaget, hvad den ærede Landsthingsmand anførte om, at der ingen Interesse i Provindsen Jylland var for en saadan Jernbane som den her omhandlede. Det er vistnok saa, at der ikke er en lige stor Interesse i alle Egne af Jylland tilstede derfor, men det er lige saa vist, at det er en ikke lille Deel af Jylland, der har en overordentlig Interesse derfor. Alle disse Petitioner, der ere udgaaede, alle disse Deputationer, der have været sendte herover, kort, alle disse Bødgøelser i den senere Tid have noksom vidnet om, hvor stor Interesse der er tilstede for denne Sags Fremme. Det er, som før bemærket, en Femtedeel af Jyllands Befolkning, der vil have umiddelbar Nytte af en saadan Banes vestlige Ende, og naar vi saa derefter komme mere Øst paa, vil det blive mere end en Femtedeel, naar man da ikke vil mene, at naar der tales om Interesser, at dette kun er den Deel af Befolkningen, som ligger lige ved Jernbanen, og ikke tillige er den, der boer i 2 a 3 Mills Afstand. Men det er dog virkelig en meget stor Deel af Jyllands Befolkning. Naar der har været Tale om, at der ingen Havne er, saa maa jeg benægte det. Der er justement paa det Sted, paa det vestlige Endepunkt, hvor Banen er foreslaaet at skulle udmunde, nemlig ved Struer, i Sommer anlagt en meget god Havn, og hvorfra der er en meget stor Fart vesterud